

Ved Lovforslagets 1. Behandling i *Folketinget* gjorde *Hau-berg* (S.) gældende, at man alvorligt burde overveje, hvorvidt den foreslaaede Forhøjelse af Tilskuddet til Friskolerne var berettiget. »De Ønsker, man oprindelig havde om disse Friskoler,« udtalte han bl. a., »Folks Krav om en friere og mere levende Undervisning, bliver i Dag fyldestgjort i den offentlige Skole, og naar det er saaledes, maa store Kredse af Befolkningen med Betænkelighed se paa en Forøgelse af Tilskuddene fra 944 000 Kr. til over 2½ Mill. Kr. eller med mere end 150 pCt., hvilket vil blive Resultatet, saafremt dette Forslag op- højes til Lov. I alt kommer Statens Tilskud til Friskolerne til at udgøre mellem 76 og 79 pCt. af det, Staten og Kommunerne tilsammen betaler til det offentlige Skolevæsen pr. undervist Barn. Man kan selvfølgelig godt blive ved at omtale disse Skoler som Privatskoler, men det forekommer mig, at det vilde være mere rigtigt at kalde dem Statsskoler. Mon det ikke er saadan, at den højtærede Undervisningsminister er lidt betænkelig ved de her foreslaaede rundelige Tilskud? Han siger i hvert Fald i Bemærkningerne til Lovforslaget, at man ikke kan gaa højere med Tilskuddene, hvis man skal sikre sig mod en kunstig Vækst af Friskolerne, og hvis man skal forhindre, at der oprettes en Friskole, saa snart der paa nogen Maade kan rejses Kritik mod Folkeskolen.«

Efter Talerens Opfattelse var den offentlige Børneskoles Udvikling langt fra standset. »Man kan endda sige, at den netop i disse Aar befinder sig i en Udvikling, der befordres af den nye Skolelov. Staten bør i det hele stile efter at gennemføre en offentlig Skole, der er god nok for alle, saa god, at alle Landets Borgere kan være tjent med at sende deres Børn i den. Saa har Samfundet gjort sin Pligt paa Børneskolens Omraade. Men skulde der alligevel findes Mennesker, der trods en saadan Ordning dog ikke vil sende deres Børn i en offentlig Skole, skal disse Mennesker selvfølgelig bevare deres grundlovsmæssige Ret til at lade Børnene undervise privat; men noget særligt Krav paa Samfundet har disse Mennesker efter min Mening ikke.«

Jeg kunde tænke mig Tilskuddet anvendt paa en ganske anden Maade, der efter min og manges Mening helt anderledes vilde tjene Statens og Borgernes fælles Interesser. Pengene vilde efter min Overbevisning gøre langt mere Nytte, saafremt de blev anvendt til Gennemførelse af en Forsøgsskole. « Socialdemokratiet vilde imidlertid gerne medvirke til, at der blev tilvejebragt en rimelig Ordning paa dette Omraade.

Ogsaa *Inger Merete Nordentoft* (D. K.) fandt det ønskeligt at faa oprettet en Forsøgsskole, men hun mente, at man havde Raad til ved Siden af denne at opretholde Friskolen for de Børn, hvis Forældre mener, at de har tvingende ideologiske